

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU 2023/2024

Przedmiot	DYRYGENTURA OPEROWA	Punkty ECTS	10
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Jakub Chrenowicz , prof. AMP	Ilość godzin	90
Wydział	Wydział Kompozycji, Dyrygentury, Wokalistyki, Teorii Muzyki i Edukacji Artystycznej	Rodzaj zajęć	wykład
Instytut	Instytut Dyrygentury	Forma studiów	stacjonarne
Kierunek	Dyrygentura	Profil studiów	ogólnoakademicki
Specjalność	Dyrygentura Symfoniczna i Operowa	Język	polski
Poziom studiów	II stopień	Status przedmiotu	Obowiązkowy

UMIEJSCOWIENIE W PLANIE STUDIÓW (ilość godzin, forma zaliczenia, ECTS)			
Semestr I	15 godzin, egzamin, 2 ECTS	Semestr II	15 godzin, egzamin, 2 ECTS
Semestr III	30 godzin, egzamin, 3 ECTS	Semestr IV	30 godzin, egzamin, 3 ECTS

Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. Wacław Kunc prof. dr hab. Marcin Sompoliński dr hab. Przemysław Neumann, prof. AMP dr hab. Jakub Chrenowicz, prof. AMP dr hab. Jose M. Florencio dr Aleksander Gref
Cele i założenia przedmiotu	Zajęcia mają na celu rozwinięcie jak najszerszego spojrzenia na problem wykonawstwa muzyki z punktu widzenia dyrygenta zajmującego się wykonywaniem literatury wokalo-instrumentalnej. Obejmuje on wnikliwe opanowanie istotnych pozycji z repertuaru teatrów muzycznych, ze szczególnym uwzględnieniem opery i operetki. W swoim zakresie obejmuje literaturę od klasycyzmu do współczesności. Zajęcia realizowane są głównie z towarzyszeniem 1 akompaniatora oraz zapraszanych solistów wokalistów. Głównym celem zajęć jest doskonalenie techniki dyrygenckiej oraz formy współpracy z wokalistami. Studiujący również zostaną zapoznani z trendami wykonawczymi, zasadami współpracy i organizacją pracy w zespołach teatrów operowych. Równocześnie kształtowana będzie umiejętność nawiązywania artystycznego kontaktu indywidualnego i współpracy z solistami oraz zespołami. W zajęciach praktycznych z solistami będą wskazywane konkretne działania mające na celu jasne precyzowanie oczekiwań dyrygenta i przekazywanie ich wykonawcom w sposób możliwie krótki, pełny i czytelny. Zajęcia też wskażą na ważność problematyki związanej z emisją, dykcją i prozodią podczas realizacji partii wokalne.
Wymagania wstępne	Zadawalające opanowanie zakresu studiów dyrygenckich I stopnia. Biegłe czytanie partytur, świadome kształtowanie formy utworu, znajomość: kontrapunktu, określania i kształtowania frazy, instrumentoznawstwa, literatury muzycznej obejmującej symfonię europejską, historii sztuki, wykonawstwa i historii dyrygentury. Znajomość języka obcego na poziomie B2. Dojrzałość estetyczna i czytelne artystyczne ukształtowanie. Pozytywnie zdany egzamin wstępny.

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

(Treści programowe należy ująć w zwartej formie, bez nadmiernej detalizacji treści kształcenia. Powinno zostać także ukazane stopniowanie poruszanej problematyki - od łatwiejszej do trudniejszej; usunąć niepotrzebne wiersze)

Semestr I

Rozwijanie umiejętności dyrygenckich koniecznych do realizacji recytatywu i arii oper klasycznych ze szczególnym uwzględnieniem oper Mozarta: Czarodziejski flet, Don Giovanni, Idomeneo.

Rozwijanie technik ruchowych umożliwiających budowanie procesów kształtowania formy utworu podczas realizacji ansamblu Mozartowskiego.

Realizacja recytatywu opery francuskiej na przykładzie Carmen Bizeta.

Semestr II

Praktyczne wskazanie kierunków i sposobów rozwoju ruchowej techniki dyrygenckiej podczas realizacji arii koloraturowej i ansamblu operowego w oparciu o realizację fragmentów oper belcanto.

Wskazanie na problemy wykonawcze i interpretacyjne w kontekście różnic stylistycznych danej epoki oraz realizacji tekstu przez wokalistów.

Poszerzanie technicznych umiejętności dyrygenckich takich jak: wskazywanie artykulacji, dynamiki, frazy, niezależność rąk, czytelność i determinacja w przekazywaniu sygnałów na przykładzie realizacji wybranych fragmentów oper Moniuszki.

Semestr III

Praca dyrygenta nad akompaniamentem. Współpraca z solistą na podstawie realizacji oper Verdiego i Pucciniego. Istota tekstu w operze werystyckiej.

Poszerzanie technicznych umiejętności dyrygenckich i dostosowanie środków przekazu artystycznego w celu osiągnięcia artystycznych zamierzeń podczas realizacji repertuaru operetkowego na przykładzie realizacji dzieł J. Straussa i Lehara.

Semestr IV

Praktyczne wskazanie kierunków i sposobów rozwoju ruchowej techniki dyrygenckiej w oparciu o realizację programu symfoniczno -oratoryjnego i operowego obejmującego twórczość kompozytorów polskich XX w.

Praca nad świadomym stosowaniem dyrygenckich środków technicznych mających na celu sprawne kierowanie wszystkimi „elementami dzieła muzycznego” na

przykładzie realizacji opery niemieckiej: R. Wagner, R. Strauss.

Wskazywanie kierunków dalszego rozwoju w oparciu o predyspozycję własnych możliwości na przykładzie realizacji oper kompozytorów rosyjskich:

Musorgskiego, Strawińskiego, Szostakowicza lub Prokofiewa.

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ (usunąć niepotrzebne wiersze)	Charakterystyka	
			II stopnia PRK	I stopnia PRK
W	D2_W02	Zna i rozumie zagadnienia obejmujące szeroki zakres repertuaru symfonicznego oraz podstawowy repertuaru operowego	P7S_WG	P7U_W
	D2_W08	Zna i rozumie zagadnienia historyczne i teoretyczne umożliwiające dyrygowanie formami wokalo-instrumentalnym związanymi z wybraną specjalnością studiów	P7S_WG	P7U_W
	D2_W09	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące wykonawstwa muzyki współczesnej	P7S_WG	P7U_W

U	D2_U01	Potrafi zaprezentować rozwiniętą technikę dyrygencką oraz osobowość artystyczną umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych	P7S_UW	P7U_U
	D2_U04	Potrafi nadać kształt interpretacyjny na wysokim poziomie artystycznym dziełom muzycznym wszystkich epok i stylów, w oparciu o analizę elementów dzieła muzycznego, wiedzę teoretyczną i własne twórcze motywacje	P7S_UW	P7U_U
	D2_U05	Potrafi wykazać się swobodą dyrygencką i samodzielną pracą nad partyturą przy interpretowaniu kompozycji reprezentujących różne style, gatunki i nurty muzyczne	P7S_UW	P7U_U
	D2_U06	Potrafi wykonać symfoniczny i teatralny repertuar kompozytorów polskich	P7S_UW	P7U_U
K	D2_K01	Jest gotów do realizacji własnych koncepcji i działań artystycznych, potrafiąc zorganizować i skoordynować działania zespołowe, szanując indywidualność i niezależność każdego z artystów	P7S_KK	P7U_K
	D2_K02	Jest gotów do prawidłowej samooceny i konstruktywnej krytyki własnych działań artystycznych oraz rozwoju osobowości twórczej	P7S_KK	P7U_K
	D2_K09	Jest gotów do przewodniczenia określonym działaniom w pracy zespołowej, a także wykorzystania własnej determinacji i ambicji do twórczego inspirowania muzyków w celu osiągnięcia zamierzonego efektu artystycznego	P7S_KO	P7U_K

--	--	--	--

METODY KSZTAŁCENIA

(niepotrzebne usunąć, można dopisać inne metody, jeżeli zachodzi taka konieczność)

wykład
 praca z tekstem i dyskusja
 rozwiązywanie zadań artystycznych
 praca indywidualna
 praca w grupach
 inne metody stosowane przez prowadzącego
 kształcenie zdalne

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

(niepotrzebne usunąć, można dopisać inne metody, jeżeli zachodzi taka konieczność)

Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się (należy wpisać te kody, które zostały zweryfikowane wybraną metodą)
egzamin	
egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	D2_W02; D2_W08; D2_W09; D2_U01; D2_U04; D2_U05;
realizacja zleconego zadania	D2_U06; D2_K01; D2_K02; D2_K09
wszystkie inne metody stosowane przez prowadzącego	

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

Warunki zaliczenia	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: 1. Minimum 80% obecności na zajęciach i czynny udział studenta w zajęciach własnych oraz udział bierny w zajęciach kolegów z klasy profesora prowadzącego zajęcia. 2. Systematyczna praca i pamięciowe opanowanie przerabianego na zajęciach materiału. 3. Rozwój techniki i świadomości dyrygenckiej.
Warunki egzaminu	Student przystępując do egzaminu musi posiadać zaliczenie przedmiotu. Podczas egzaminu na każdym semestrze student powinien w towarzystwie śpiewaków przedstawić fragment utworu, nad którym pracował w semestrze. Semestr I – fragment dzieła Mozarta lub Bizeta; Semestr II – fragment dzieła opery bel canto lub Moniuszki; Semestr III – fragment dzieła Verdiego lub Pucciniego; Semestr IV – fragment dzieła XX w. kompozytora rosyjskiego, polskiego lub dzieła R. Wagnera lub R. Straussa. Student w ramach egzaminu dyplomowego kończącego studia może poprowadzić spektakl operowy.

NAKŁAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin	Punkty ECTS
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego (zajęcia dydaktyczne, konsultacje)	90	10
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta (przygotowanie się do: zajęć, kolokwium, egzaminu, prezentacji, koncertu)	210	

Literatura podstawowa

Barenboim D. Everything is Connected. Phoenix, Berlin 2008.
 Barenboim D., Said E. Paralele i paradoksy. PIW, Wwa 2008.
 Boulton A. O sztuce dyrygowania. (Thoughts on Conducting.) London 1963.
 Piotr Deptuch, Ansambel wokalny w operach Wolfganga Amadeusza Mozarta Wydawnictwo Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2018.
 Edler F. Karajan. FelbergSJA, Wwa 1999.
 Harnoncourt N. Muzyka mową dźwięków. Fundacja Ruch Muzyczny, Wwa 1995.
 Harnoncourt N. Dialog muzyczny. Fundacja Ruch Muzyczny, Wwa 1999
 Jaworski L. Podstawy techniki dyrygowania. UMCS, Lublin, 2003.
 Kondraszyn K. Świat Dyrygenta. (Mir Dirizera.), Muzyka, Leningrad 1976.
 Kondraszyn K. O dyrygenckim spojrzeniu na symfonię P. I. Czajkowskiego. (O diriżerskom proctżeni symfonii P. I. Czajkowskiego.) Muzyka, Moskwa 1977.
 Rozdżestwiński G. Dyrygencka Aplikantura. (Diriżerskaja Aplikantura.) Muzyka, Leningrad 1974.
 Swarowski H. Wahrung der Gestalt. Universal Edition 26240, Wiedeń.
 Weingartner Felix O dyrygowaniu. PWSM Katowice 61

Literatura uzupełniająca

Bing R. 5000 Wieczorów w operze. PIW, Wwa 1982.
 Horowicz B. Teatr operowy. PIW, Wwa 1963.
 Kozłowski T. Specyfika dyrygowania i pracy z zespołem baletowym [maszynopis powielany]. PWSM, Warszawa, 1973.
 Rolland R. Z pierwszych wieków opery. PWM, Kraków 1971.
 Sachs H. Toscanini. PIW, Warszawa, 1988.
 Wiłkomirski K. Wspomnienia. PWM, Kraków, 1971.

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

Youtube, Spotify, www.operabase.com